

و او زود حساب گیرنده است^(۱) (۴۱) .
 وهرآئینه تدبیر کردند آنانکه پیش از ایشان
 بودند پس خدا راست تدبیر همه میدانند
 آنچه به عمل می آرد هر نفسی وخواهند
 دانست این کافران که کراباشد جزای آن
 سرای (۴۲) .

ومی گویند کافران نیستی پیغامبر بگوس
 است خداگواه درمیان من و شما و بس است
 کسیکه نزد اوست علم کتاب^(۲) (۴۳) .

سوره ابراهیم مکی است و آن پنجاه
 و دو آیت و هفت رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

الرّٰی این کتابیست که فروفرستادیم آن را
 بسوی توتابیرون آری مردمان را از تاریکی
 ها بسوی روشنی بحکم پروردگار ایشان
 بسوی راه خدای غالب ستوده (۱) .

براه خدائی که اوراست آنچه درآسمان ها
 است و آنچه در زمین است و وای کافران
 را از عذاب سخت (۲) .

آنانکه اختیار می کنند زندگانی دنیارا
 برآخرت و باز می دارند مردمان را از راه

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَلَغَهُمُ الْمُرْجِبِيُّعَا يَعْلَمُ
 مَا تَكْتُمِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَعَلَمُ الْكُفْرَ لِمَنْ عَقَبَى الدَّارِ ﴿۴۰﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
 بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۴۱﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الرَّسُوْبُ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى
 النُّوْرِ اَبَدًا اِنْ يَصِرْطِ الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾

اللّٰهُ الَّذِیْ لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَوِیْلٌ لِّلْکٰفِرِیْنَ
 مِنْ عَذَابٍ شَدِیْدٍ ﴿۲﴾

لَا یَدْرِیْنَ سِجِّیْنُوْنَ الْحَیْوةَ الدُّنْیَا عَلٰی الْاٰخِرَةِ وَیَصُدُّوْنَ عَنْ

(۱) یعنی روز بروز شوکت اسلام بزمین عرب منتشر میشود و دارالحرب ناقص میگردد
 واز اطراف آن عامه مفسرین آین آیت را مدنیه دانند و نزد مترجم لازم نیست که
 مدنی باشد و مراد از نقصان دارالحرب اسلام اسلم و غفارو جهینه و عرنة
 و قبائل، این است پیش از هجرت .

(۲) یعنی احبار یهود می دانند که رسالت آن حضرت صلی الله علیه وسلم صحیح
 است والله اعلم .

خدا می طلبند دروی کجی ^(۱) ایشانند در گمراهی دور (۳) .

ونه فرستادیم هیچ پیغامبر را مگر به زبان قوم او تابیان کند برای ایشان پس گمراه سازد خدا هرکرا خواهد و راه نماید هرکرا خواهد و اوست غالب با حکمت (۴) .

وهر آئینه فرستادیم موسی را به نشانه های خود گفتیم که بیرون آرقوم خود را از تاریکی ها بسوی روشنی و پندیده ایشان را بروزهای خدا ^(۲) هر آئینه درین نشانه هاست برای هرشکیبای شکر گذار (۵) .

و یادکن آنوقت که گفت موسی قوم خود را یادکنید نعمت خدا را بر خویش چون نجات داد شمار از آل فرعون میرسانیدند به شما سختی عذاب و می کشتند پسران شمارا و زنده می گذاشتند دختران شمارا و درین حال آزمائش بزرگ بود از پروردگار شما (۶) .

و آن وقت که خبردار ساخت پروردگار شما که اگر شکر کنید بیشتر دهم شمارا و اگر ناسپاسی کنید هر آئینه عذاب من سخت است (۷) .

و گفت موسی اگر کافر شوید شما و هر که در زمین است همه یک جا پس هر آئینه خدا توانگر ستوده شده است (۸) .

سَبِيلَ اللَّهِ وَيَجُوهَا عَوْجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ⑤

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُلٍ إِلَّا لِيُظَاهِرَ الْقَوْمَ بِإِيمَانِهِمْ
فَيُضِلَّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑥

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ بِآيَاتِهِ اللَّهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ ⑦

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِذْ كُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَخْرَجَكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُوءُ قَوْمِكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَ يُذَيِّبُونَ آبَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ⑧

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ⑨

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا وَأَنْتُمْ مِّنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ لَعَزِيزٌ حَمِيدٌ ⑩

(۱) یعنی به شبهات ثابت می کنند که کج است .

(۲) یعنی بوقائعی که از جانب او بودند .

آینیامده است به شما خبر آنانکه پیش از شما بودند قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از ایشان آمدند نمی‌داند ایشان را^(۱) مگر خدا آمدند نزد ایشان پیغامبران ایشان به معجزه‌ها پس باز آوردند دستهای خود را در دهانهای خود^(۲) و گفتند هر آئینه ما منکریم بآنچه فرستاده شدید به آن و هر آئینه مادر شبه قوی ایم از آنچه می‌خوانید ما را بآن (۹).

گفتند پیغامبران ایشان آیا در خدا شبه است آفریننده آسمان‌ها و زمین می‌خواند شما را تا بیامرزد برای شما گناهان شما و موقوف دارد شمارا تا مدتی معین، گفتند نیستید شما مگر آدمی مانند ما می‌خواهید که بازدارید ما را از آنچه عبادت می‌کردند پدران ما پس بیارید پیش ما حجتی ظاهر (۱۰).

گفتند بایشان پیغامبران ایشان نیستیم ما مگر آدمی مانند شما ولیکن خدا نعمت فراوان می‌دهد بهره که خواهد از بندگان خود نیست ممکن ما را که بیاریم حجتی مگر به حکم خدا و بر خدا باید که توکل کنند مسلمانان (۱۱).

وچیست ما را که توکل نه کنیم بر خدا و هر آئینه نموده است مارا راه‌های ما

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَوْمِكَ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ ؕ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَكَرًا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا آتَيْنَاهُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ①

قَالَتْ رَسُولُهُمْ أَوَى اللَّهُ شَأْنَكِ قَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا لَئِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَشْرُونَ شَيْئًا تَرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّوا عَنْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا قَاتِلُونَ أَسْلَاطِنَ مُؤْمِنِينَ ②

قَالَتْ لَهُمْ رَسُولُهُمْ لَنْ نَحْنُ إِلَّا تَشْرُونَ مَعَكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَدْعُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ الْمُوْمِنِينَ ③

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سَابِقًا وَأَنْتُمْ كَصِيرَتِ

(۱) یعنی عدد و صفات ایشان را .

(۲) یعنی از نهایت تعجب و انکار انگشت به دندان گزیدند والله اعلم .

والبته صبر خواهیم کرد برادیتی که مارا کردید و برخدا باید که توکل کنند توکل کنندگان (۱۲) .

و گفتند کافران پیغامبران خویش را البته اخراج کنیم شمارا از سرزمین خود یا باز آئید در دین ما پس وحی فرستاد بسوی ایشان پروردگاریشان که هلاک خواهیم کرد ستمگاران را (۱۳) .

وساکن خواهیم ساخت شمارا در زمین بعد از ایشان این وعده برای کسی است که بترسد از ایستادن بحضور من و بترسد از بیم من (۱۴) .

و طلب فتح کردند پیغامبران و زیان کار شد هر گردن کش ستیزنده (۱۵) .

پیش روی اودوزخ است و نوشانیده شود از آب زرداب (یعنی چرک و خون جهنمیان) (۱۶) .

جرعه جرعه فروکشد آن را و نزدیک نه بُود از آنکه سهولت درکشد آن را و بیایدش موت^(۱) از هر جای او مرده نه بُود و پیش روی اوست غذایی سخت (۱۷) .

مثال آنانکه نامعتقد شدند به پروردگار خویش (این ست) اعمال ایشان مانند خاکستری بُود که سخت وزید بر آن باد در روزی که باد تند دارد قدرت ندارند بر هیچ چیز از آنچه کسب کرده بودند این

عَلَىٰ مَا أَدَّبْتُمُونَا وَعَلَىٰ اللَّهِ قَلِيلًا تَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۲﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِيهَا لَمَّا كُنَّا فِي الْيَوْمِ الرَّابِعِ أَهْلًا لَكُمُ الْظَالِمِينَ ﴿۱۳﴾

وَلَنَسْخِطَنَّكَ أَتْرَافًا مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ صَعِيدِي ﴿۱۴﴾

وَأَسْتَفِيزُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيبِي ﴿۱۵﴾

مِنْ ذُرِّيَةِ جَهَنَّمَ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَاءٍ صَدِيدِي ﴿۱۶﴾

يَجْرَعُهُ وَلَا يَكَادُ يُبِيعُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَيَمِينٍ ذُرِّيَّتُهُ عَادَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَاهٍ أَلْهَمْتُمُوهُمُ الْيَتْرَابَ حَتَّىٰ يَوْمَ هُمْ كَالْعَصْفِ لَا يُقْبَلُونَ وَمَا كَسَبُوا مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الصَّلَاةُ الْبَعِيدَةُ ﴿۱۸﴾

است گمراهی دور^(۱) (۱۸) .

آیاندیدی که خدا آفرید آسمان ها وزمین را بتدبیر محکم ا گر خواهد دور کند شمارا و بیارد آفرینش خلقی نو (۱۹) .

و نیست این برخدا دشوار (۲۰) .

وحاضر شوند پیش خدا همه يك جا پس گویند ضعیفان گردن کشان را (یعنی تابعان پیش روان را) هر آئینه ما بودیم تابع شما پس آیاشما دفع کننده هستیادازما پاره ای از عذاب خدا گویند ا گراه می نمود مارا خدا، راه نمائی می کردیم شمارا بر ابرست بر ما که اضطراب کنیم یاشکیبائی ورزیم نیست مارا هیچ نجات دهنده ای (۲۱) .

و گفت شیطان وقتی که فیصله کرده شدکار^(۲) هر آئینه خدا وعده داد شمارا وعده راست و وعده دادم شمارا پس خلاف وعده کردم من باشما ونه بود مرا بر شما هیچ تسلط لیکن بود آنکه بخواندم شمارا پس قبول کردید سخن مرا پس ملامت مکنید مرا و ملامت کنید خویش را نیستم فریادرس شما و شمانیستید فریادرس من هر آئینه من بیزار شدم از آنکه مرا شریک مقرر کردید پیش ازین هر آئینه

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَمْدِ إِنَّ يَشَاءُ لَنْبَحِكُمْ
وَيَأْتِي بِعَلْقِي جَدِيدًا ﴿۱۹﴾

وَمَا ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۲۰﴾

وَرَزَوْنَا لَهُ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعْفَاءُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْعَوُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا أَمْ
صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ عَجْزٍ ﴿۲۱﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ
إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَا لَوْمَةً
أَنْفُسِكُمْ مَا أَنَا بِمُصَحِّحِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِحِي إِنْ كُنْتُمْ
يَمَّا أَنْتُمْ كٰفِرُونَ مِنْ قَبْلِ إِنْ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

(۱) یعنی اعمال ایشان همه برباد شوند وبدان منتفع نگردند والله اعلم .

(۲) مترجم گوید یعنی وقتی که بهشتیان به بهشت در آیند ودوزخیان ره دوزخ گیرند

والله اعلم .

ستمگاران ایشان راست عذاب درد
دهنده (۲۲) .

و در آورده شدند آنانکه ایمان آوردند
و کارهای شائسته کردند به بوستانهایکه
می رود زیر آن جویها جاودان در آن به
حکم پروردگار خویش دعای خیرایشان
بایکدیگر آنجا سلام است (۲۳) .

آیا ندیدی چگونه زدخدایمان سخن
پاکیزه را مانند درخت پاکیزه که ریشه اش
استوار باشد و شاخش در آسمان (۲۴) .

میدهد میوه های خود را هر فصلی به
حکم پروردگار خویش و می زند خدا مثل
ها را برای مردمان تا بود که پندپذیر شوند
(۲۵) .

و مثل سخن ناپاک مانند درخت ناپاک
است که برکنده شد از بالای زمین نیست
اوراهیج استقراری^(۱) (۲۶) .

و استوار می سازد خدا مسلمانان را بر
سخن درست در زندگانی دنیا و در آخرت
و گمراه میسازد خدا ستمگاران را و میکند
خدا آنچه می خواهد^(۲) (۲۷) .

آیا ندیدی بسوی آنانکه بدل کردند نعمت

وَادْخُلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
يَحْبِبُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿۲۳﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً كَلِمَةً كَشَجَرَةٍ
كَلِيمَةً أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿۲۴﴾

تُؤْتِي الْأُكْهُاءَ كُلَّ حَبِّهِ بِإِذْنِ رَبِّهَا صَرَبٌ لِللَّهِ الْأَمْثَالُ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۵﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ لَجَّتْ مِنَ
فَوْقِ الْأَرْضِ يَأْتِيهَا مِنَ الْكُرْبِ ﴿۲۶﴾

يُحِبُّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿۲۷﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا أَعْمَالَ اللَّهِ فَوَدَّاعُوا أَنَّهُمْ

(۱) یعنی شریعت حق در ملکوت ثابت است و در دنیا هر روز رواجی تازه می یابد
و مردمان منتفع میشوند و ملت جاهلیت در ملکوت استقرار ندارد هر چند در میان
مردم شائع شود در نهایت درهم و برهم کرده آید والله اعلم .

(۲) یعنی وقت مرگ توفیق شهادت میدهد و وقت سوال منکرون کبیر بقول حق گویا
میسازد والله اعلم .

دَارَ الْبَوَارِ ۝

خدارا بناسپاسی^(۱) و فرود آوردند قوم خود را به سرای هلاکی (۲۸) .

که دوزخ است در آیند آنجا و آن بد قرار گاه است (۲۹) .

و مقرر کردند برای خدا همتایان تا گمراه کنند عالم را از راه او بگوبهره مند شوید هر آینه بازگشت شما بسوی آتش است (۳۰) .

بگوان بندگان مرا که ایمان آورده اند برپادارند نماز را و خرج کنند از آنچه ماروزی دادیم ایشان را پنهان و آشکارا پیش از آنکه بیاید روزی که خرید و فروش نیست در آن و نه بایکدیگر دوستی بود (۳۱) .

خدا آنست که آفرید آسمان ها و زمین را و فرود فرستاد از آسمان آب را پس بیرون آورد بآن آب روزی برای شما از انواع میوه ها و مُسَخَّر ساخت برای شما کشتی را تا برود در دریا بحکم او و مُسَخَّر ساخت برای شما جویهارا (۳۲) .

و مُسَخَّر ساخت برای شما خورشید و ماه را همیشه رونندگان و مُسَخَّر ساخت برای شما شب و روز را (۳۳) .

و داد شمارا از هر چه خواستید و اگر بشمارید نعمت خدارا احاطه نتوانید کرد

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَيَبْسُ الْقَرَارِ ۝

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَتَّبِعُوا فَإِنِ مَصِيبتُكُمْ إِلَى النَّارِ ۝

قُلْ لِيَعْبُدِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يَتْلُمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمًا لَا يَسْئُرُ فِيهِ وَالْجَنَّةُ ۝

أَلَمْ أَلِدْكُمْ إِنِّي كُنْتُ الْقَارِيءَ وَالْأَرْضُ وَأَنْزَلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِي وَسَخَّرَ
لَكُمْ الْأَنْهَارَ ۝

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ وَسَخَّرَ لَكُمْ
الْأَيْلَ وَالنَّهَارَ ۝

وَأَنبَأَكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعَدَّ وَافِعَتِ اللَّهُ

(۱) یعنی ناسپاسی کردند بشومی آن نعمت مفقود شد پس گویا نعمت دادند و کفر خریدند و الله اعلم .

آن را هر آئینه انسان ستمگاران سپاس است
(۳۴) .

ویادکن چون گفت ابراهیم ای پروردگار
من بکن این شهر را جای امن و دوردار مرا
و فرزندان مرا از آنکه عبادت بتان کنیم
(۳۵) .

ای پروردگار من این بتان گمراه کرده اند
بسیاری را از مردمان پس هر که پیروی من
کرد پس هر آئینه او از (آل) من است و هر که
نافرمانی کرد مرا پس هر آئینه تو آمرزنده
مهربانی (۳۶) .

ای پروردگار ما هر آئینه من ساکن ساختم
بعضی از اولاد خود را^(۱) بوادی بی
زراعت نزدیک خانه محترم تو، ای
پروردگار ما تا برپادارند نماز را پس
بگردان دلهائی چند را از مردمان رغبت
کننده بسوی ایشان و روزی ده ایشان را از
میوه هاتا بود که ایشان سپاس گذاری کنند
(۳۷) .

ای پروردگار ما هر آئینه تو میدانی آنچه
پنهان می داریم و آنچه آشکار می کنیم
و پوشیده نمی ماند بر خدا هیچ چیزی
نه در زمین و نه در آسمان (۳۸) .

سپاس آن خدای راست که عطا کرد مرا
با وجود کلان سالی اسمعیل و اسحق
هر آئینه پروردگار من شنونده دعاست (۳۹) .

لَا تَخْضَعُونَ لِأَنَّ الْإِنْسَانَ لَقَلْبٌ وَّكَفَّارٌ ﴿۳۴﴾

وَأَذَقْنَا لِلْإِبْرَاهِيمِ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا
وَأَجْعَلْنِي وَبَنِيَّ أَنْ تَعْبُدُوا الْأَصْنَامَ ﴿۳۵﴾

رَبِّ إِنِّي أَسْأَلُكَ كَثِيرًا مِنَ الشَّيْءِ ۚ فَمَنْ
شِعْبِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَمُومٌ
تَجِيمٌ ﴿۳۶﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ دُونِ بَنِي إِسْرَائِيلَ
دِينًا عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيَتَّبِعُوا
الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَهْلَهُ مِنَ النَّاسِ نَهْيًا لِيَهُمُ
وَأَذِقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى
عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿۳۸﴾

أَشْهَدُ لِلَّهِ الَّذِي هَبَّ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

(۱) مترجم گوید یعنی پسران بی واسطه و الله اعلم .

ای پروردگار من بگردان مرا برپادارنده نماز وازاولاد من نیز ای پروردگار ماقبول کن دعای مرا (۴۰) .

ای پروردگار ما بیمارز مرا و مادر و پدر مرا و مسلمانان را روزی که قائم شود حساب (۴۱) .

وهرگز میندار خدارا بی خبر از آنچه می کنند ستمگاران جزاین نیست که مهلت می دهد ایشان را برای روزیکه خیره شوند در آن چشم ها (۴۲) .

شتاب کنندگان، سرخود بردارندگان باز نمی گردد بسوی ایشان چشم ایشان و دل های ایشان خالی است (۴۳) .

و بترسان مردمان را از روزی که بیاید بایشان عذاب پس گویند ظالمان ای پروردگار ما مهلت ده مارا تا میعادی نزدیک تا اجابت کنیم دعوت ترا و پیروی کنیم رسولان را، گفته شود بایشان آیا قسم نمی خوردید پیش ازین که نه باشد شمارا هیچ زوال (۴۴) .

وساکن شدید در منازل آنانکه ستم کردند بر خویش و واضح شد شمارا که چه کردیم بایشان و زدیم برای شما مثل ها (۴۵) .

وهرآئینه تدبیر کردند بتدبیر خویش و نزد خداست علم تدبیر ایشان و اگر چه باشد تدبیر ایشان که از جابر کند کوه هارا^(۱) (۴۶) .

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا
وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ①

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ
يَقُومُ الْحِسَابُ ②

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ③
إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمَ تَشْخُصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ④

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ
طَرْفُهُمْ وَأَنْفِدْهُمْ هَوَاءً ⑤

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ يَقُولُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ نَحْبُ دَعْوَتِكَ وَتَفْتِيحِ
الرُّسُلِ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلِ النَّاسِ لَنْ نَقُولَ ⑥

وَسَنَنْتُمْ فِي مَسْجِدِ الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ وَبِعَيْنِ لَكُمْ كَيْفَ
قَعَلْنَا بِهِمْ وَصَرَبْنَا لَكُمْ الْوَسْطَالَ ⑦

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ
مَكْرُهُمْ لِأَوَّلٍ مِنْهُ الْجِبَالُ ⑧

(۱) یعنی مکر ایشان ضعیف است والله اعلم .

فَلَا تَصْبِرَنَّ لِلَّهِ خُلُفًا وَعَدَاةً رَسُولَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو
انْتِقَامٍ ﴿۸۶﴾

يَوْمَ تَبْدَأُ الْأَرْضُ عِبْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ
الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۸۷﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۸۸﴾

سَرَابِدُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿۸۹﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۹۰﴾

هَذَا بَابٌ لِلنَّاسِ وَلَيُنذَرُونَ بِهِ وَلَيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
وَلَيَذَّكَّرُوا لِوَالِ الْأَبْيَابِ ﴿۹۱﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۹۲﴾

الرَّحْمَةُ تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ ﴿۹۳﴾

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿۹۴﴾

پس میندار خدارا خلاف کننده و عده
خود بارسلان خود هر آئینه خدا غالب
صاحب انتقام است (۴۷) .

روزی که تبدیل کرده شود این زمین بغیر
این زمین و تبدیل کرده شوند آسمان ها
و ظاهر شوند بحضور خدای یگانه غالب
(۴۸) .

و بیینی تو آن روزگناه گاران را دست و پا
بهم بسته در زنجیرها (۴۹) .

لباس ایشان از سُرَب گداخته باشد و بیوشد
روی ایشانرا آتش^(۱) (۵۰) .

تاجزا دهد خدا هر کسی را آنچه کرده
است هر آئینه خدا زود حساب گیرنده
است (۵۱) .

این قرآن خبر رسانیدن است مردمان
را^(۲) و تاییم داده شوند بآن و تابدانند که
جز این نیست که وی خدای یگانه است و
تابند پذیر شوند خداوندانِ عقل (۵۲) .

سوره حجر مکی است و آن نود و نه
آیت و شش رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

الرُّ این آیت های کتاب الهی و قرآن
روشن ست (۱) .

بسبب که دوست دارند کافران کاش

(۱) قطران چیزی سیاه بدبودارست که آتش دران زودمی گیرد والله اعلم .

(۲) یعنی نازل کرده شده است برای تبلیغ .